

4. fejezet

Erdőtűz szezon Magyarországon

FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

STIHL

**Erdőtűz megelőzés továbbképzés
Probono (PM-2297-1705-BS)**

Készítette: Debreceni Péter
NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

Erdőtűz fogalma

Erdőtűznek minősül az a nem kontrolált szabad területi tüzeset, amely nem szükségszerűen erdőből indult ki és nem kizárólagosan, de teljesen vagy részben erdőt vagy fás területet is érint. (FAO, EFFIS)

Az erdőtűz fogalom nem tartalmazza az előírt vagy ellenőrzött égetést, amelynek célja általában a talajon felgyülemlett éghető anyag mennyiségének csökkentése vagy megszüntetése.

A nemzetközi szakirodalomban forest fire kifejezéssel jelölik. A fás területet nem érintő tüzeket vegetációtűzként különítjük el az erdőtűzektől és a szakirodalomban wildfire kifejezéssel jelöli.

FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

Leégett terület értékelése

- Erdőterület (forest land)

- Egyéb fás terület (other wooded land)

- Nem erdős terület (other land)

BELÜGYMINISZTERIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
 „Magyarország szolgálatában a biztonságerért!”

Polgári védelem

Tűzoltóság

Eseménytérkép

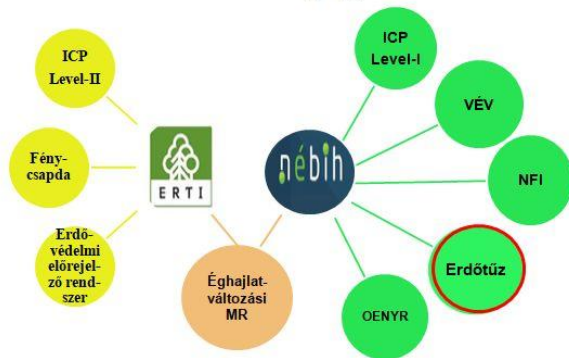
■ Aktuális események az ország területén

Tűzgyújtási tilalom

Erdőtűz Információs Rendszer

Erdészeti Mérő- és Megfigyelő Rendszer

European Forest Fire Database

Fire News

Find a location

Search: From: 12/08/2018 To: 18/08/2018

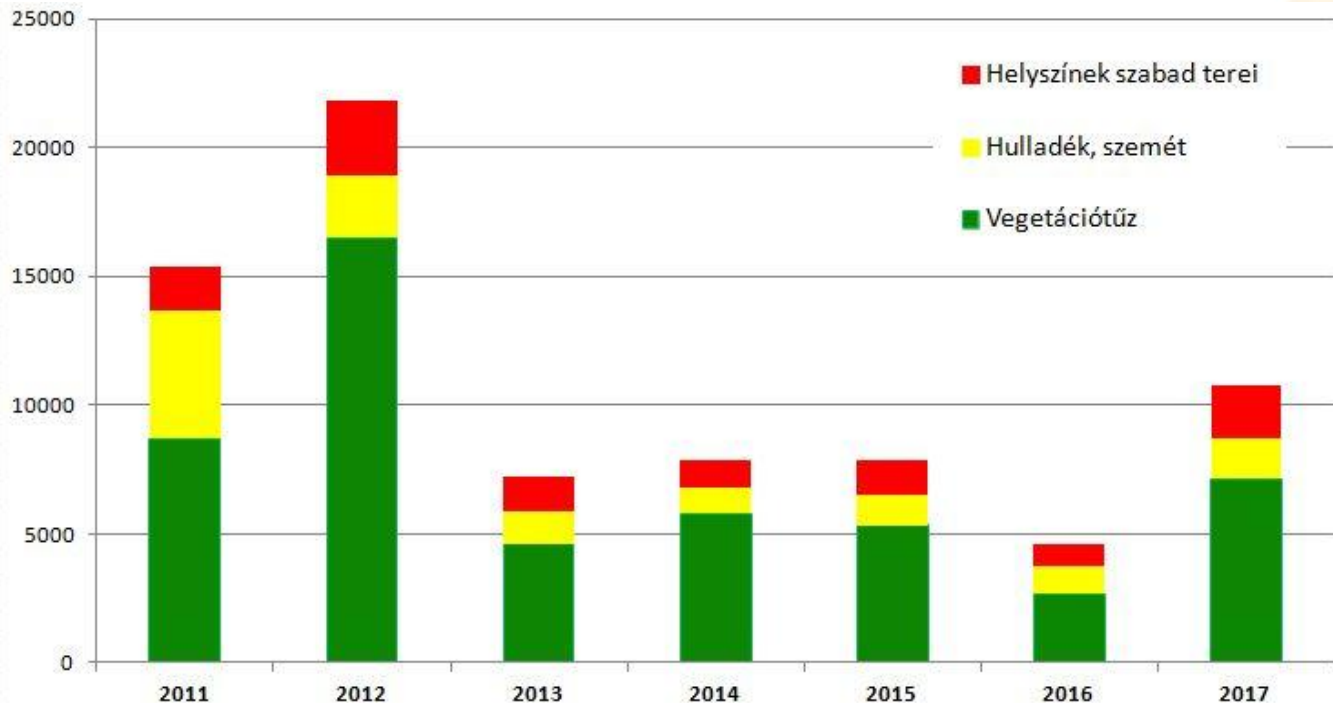
Country	Place	Size	Update	News
Croatia	Bralj	10	13/08/2018	1 News linked
Croatia	Lokva Rogoznica	70	13/08/2018	2 News linked
Croatia	Omiš		16/08/2018	1 News linked
Croatia	Umag	10	13/08/2018	1 News linked

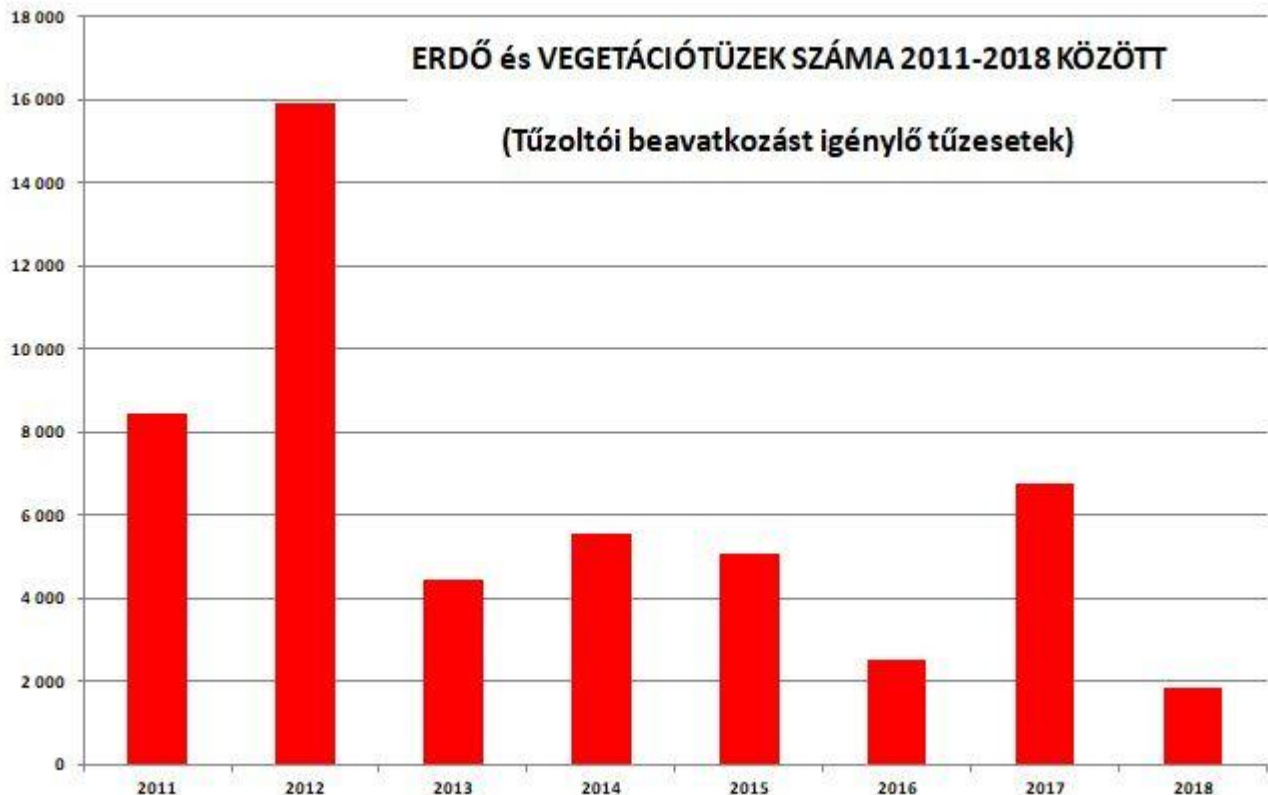

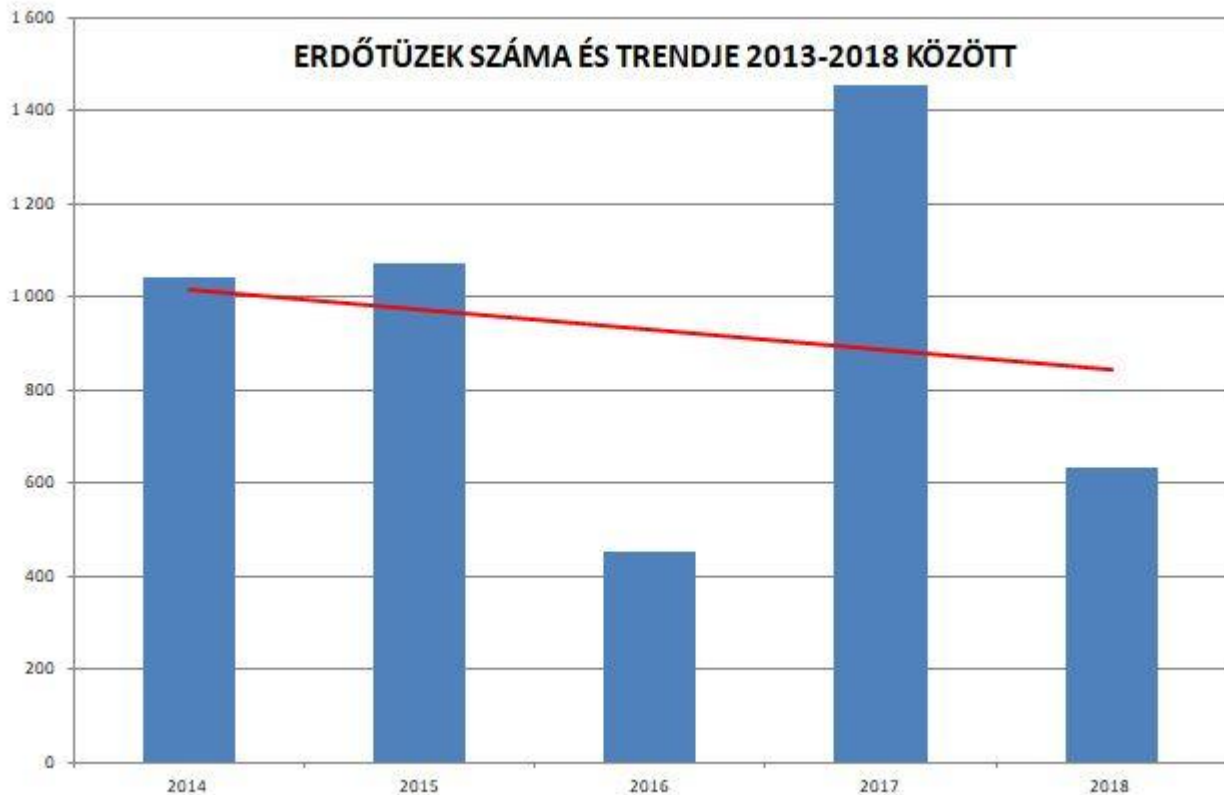
FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

SZABADTERÜLETI TÜZEK SZÁMA 2011-2017

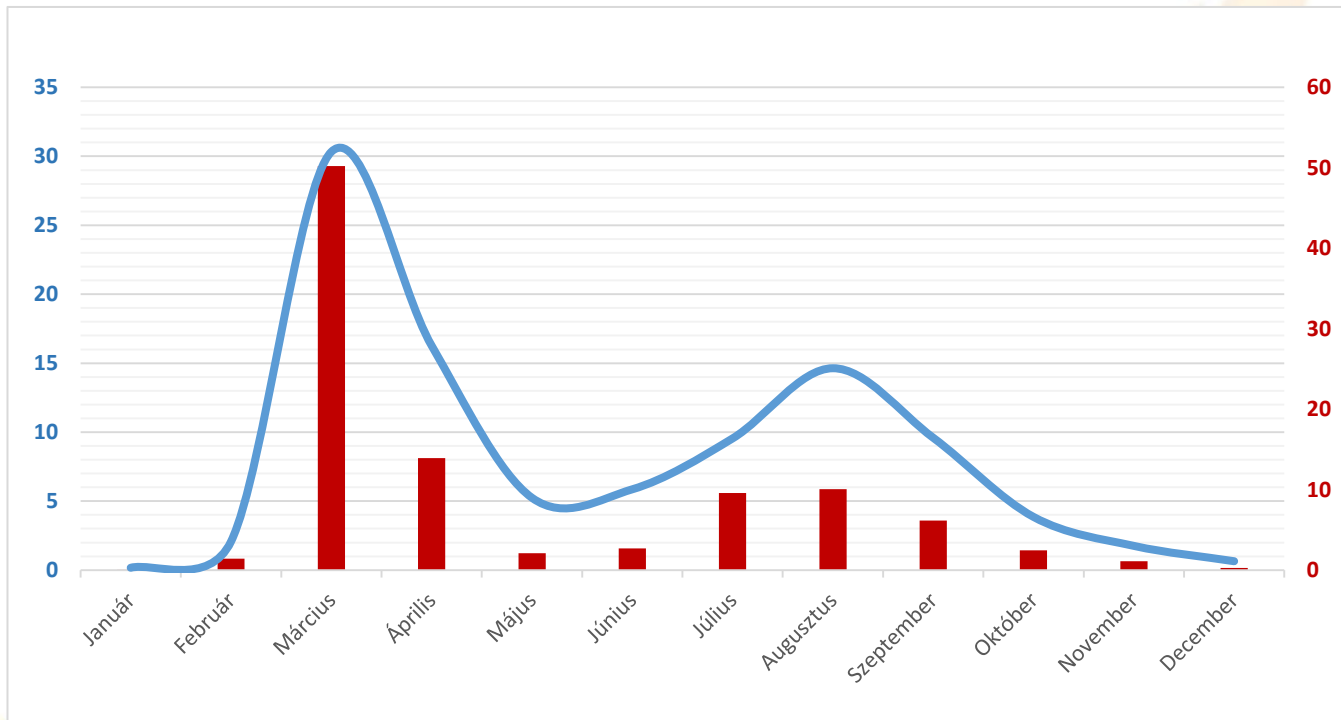

Erdőtűzek száma és a leégett terület átlagosan havonta 2011 – 2018.

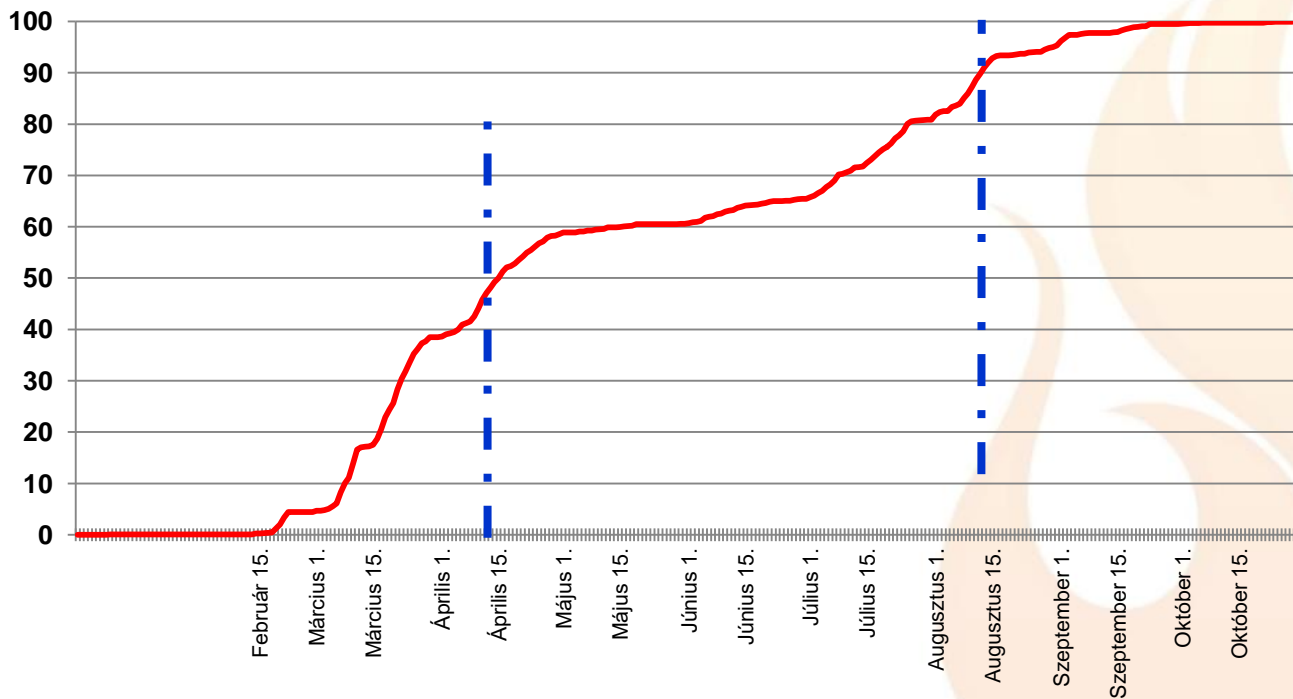

FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

Tűzveszély kialakulása halmozott erdőtűz esetszám

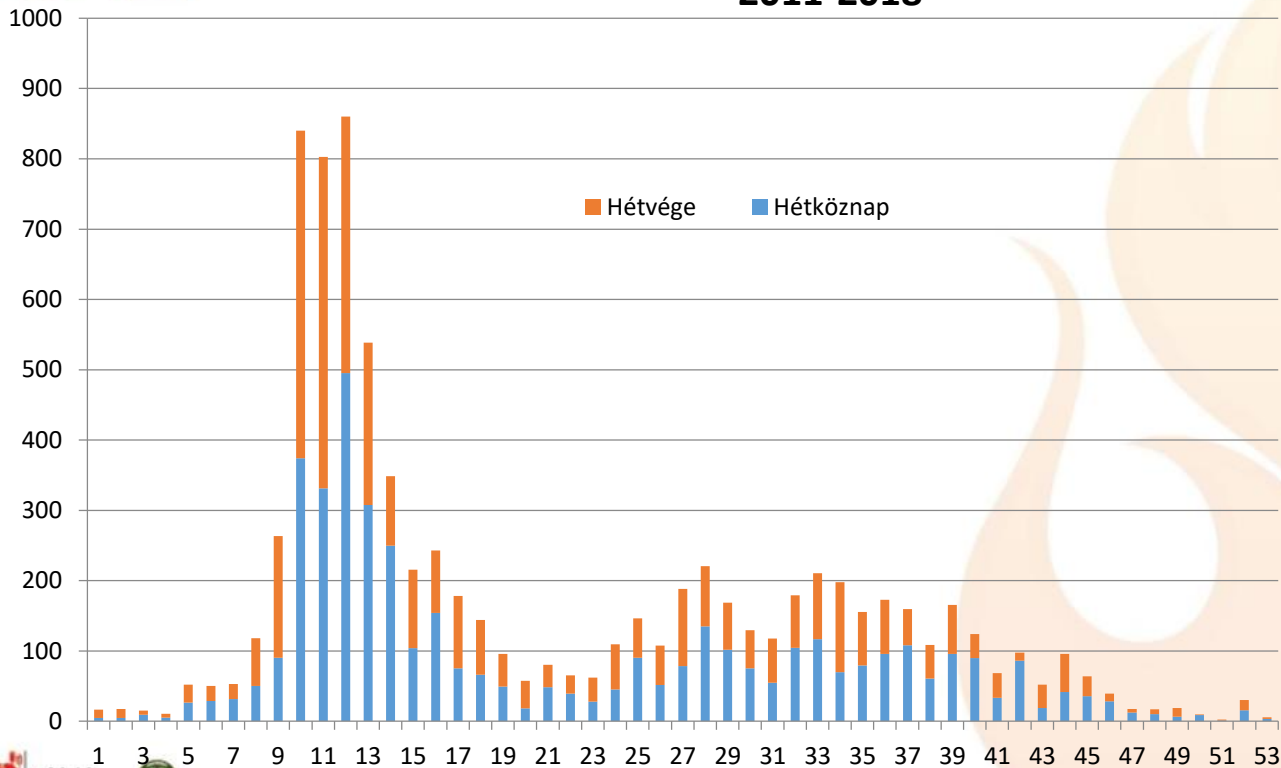

FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

Szabadterületi tüzek számának átlaga hétköznap és hétvégén 2011-2018

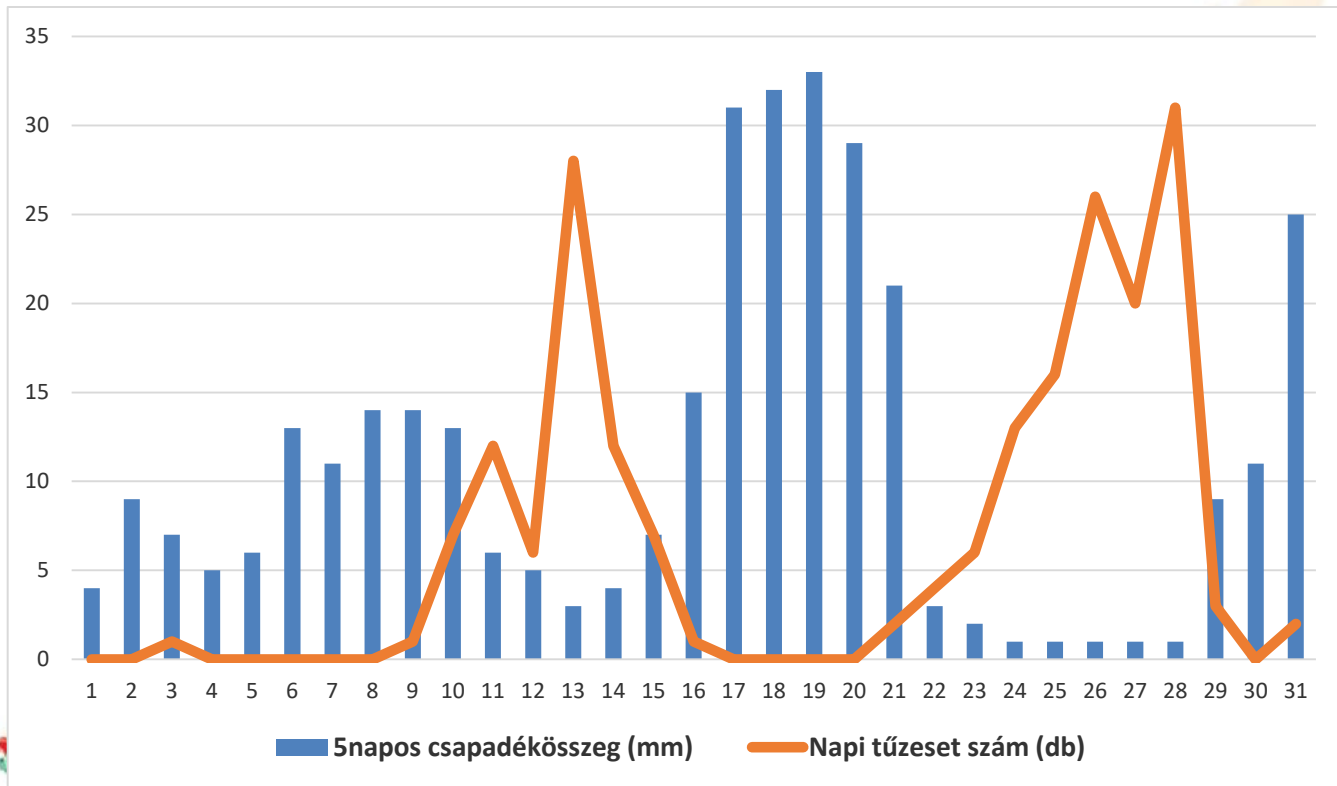

FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

Az 5 napos csapadékösszeg és a napi tüzeset szám 2018. március

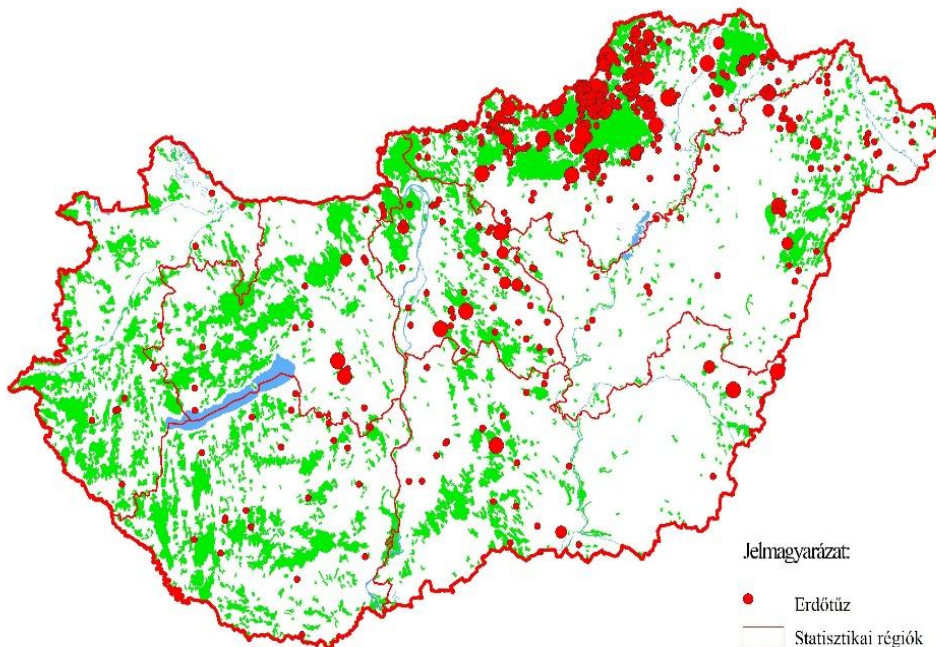

FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

10 hektárnál nagyobb erdőtüzek a tavaszi időszakban (2011-2016).

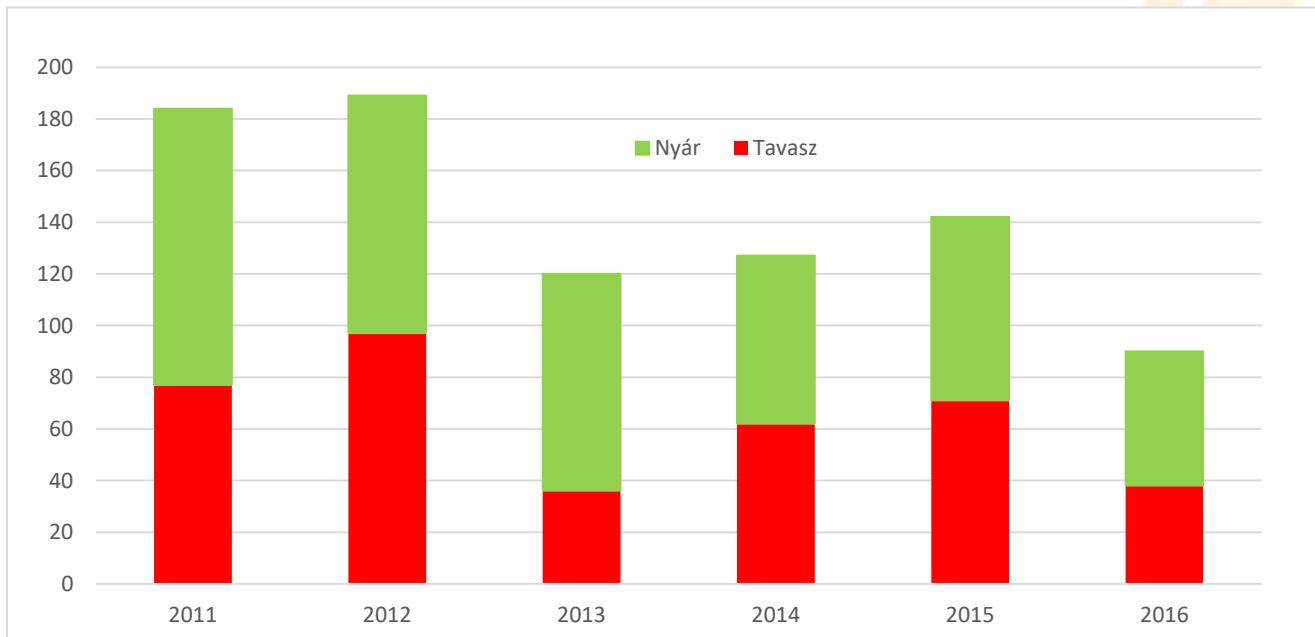

FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

Napok száma, amikor legalább 2 szabadterületi tűzeset keletkezett és az átlagos leégett terület meghaladja az 1 ha-t (2011-2016)

Vegetációtűzek aránya a méretcsoportokban

Tűz mérete	Összes vegetációtűz	
	Vegetációtűzek aránya (%)	Erdőtűzek aránya (%)
0,1 ha –nál kisebb	50 %	34 %
0,1 ha és 1 ha között	25 %	27 %
1 ha és 10 ha között	23 %	32 %
10 ha és 50 ha között	2,5 %	4 %
50 ha felett	0,5 %	1 %

Erdő- és vegetációtüzek okai

Természetes Szándékos Gondatlan tűzokozás

Gondatlan tűzokozásnál két csoport. Eltérő típusú tüzekhez, és célcsoportokhoz köthetőek.

(Nagy D. 2008.)

Hanyag gondatlanságnak (negligencia)

1. Nem megfelelően eloltott tábortűz
2. Kiskertben végzett égetés során ugrótűz
3. Eldobott cigaretta
4. Nem megfelelően végzett vágástéri-hulladék égetés
5. Egyéb erdőgazdálkodási tevékenység során keletkezett tűz

Tudatos gondatlanságnak (luxoria)

Erdőterületekkel szomszédos
gyep és cserjeterületek
évenkénti felgyújtása

Gyep megújítása!?
Gazdasági és szociális problémák

Tűztípusok Magyarországon

Talajfelszín alatti tűz

Évszak	Állomány - vegetáció típus	jellemzők	Tűz intenzitása	Kár mértéke
Nyár	Tőzeg területek	(tőzeg, lúp, nyers humusz elégése)	Közepes / Nagyon alacsony	Jelentős termőhelyi károkat okozhat

Tűztípusok Magyarországon

Alacsony intenzitású felszíni tűz (avartűz)

Évszak	Állomány / vegetáció típus	jellemzők	Kár mértéke
Tavaszi	Gyepterületek, erdei avar, alom		Megfelelő tűzfrekvencia esetén hasznos!
Tavaszi / Nyári	Idős lombos állományok gyepszint		Nem jelentős
Tavaszi	Cserjés területek	2 méteres magasság feletti záródott záródott cserjetársulások	Nem jelentős
Tavaszi	Lombos fiatalosok és erdőtelepítések	Ritka ültetési hálózat, nem záródott állomány, időben elvégzett ápolás	Nagy

-fásszárú szintben általában nincs károsodás, az alsó szintben lévő kiszáradt/elszáradt fű, avar ég

- minden évben február-április közti időszakban keletkeznek, a kilombosodás előtt és esetenként nyári száraz periódusban

Tűztípusok Magyarországon

Magas intenzitású felszíni tűz

Évszak	Állomány / vegetáció típus	jellemzők	Kár mértéke
Tavaszi	Lombos fiatalosok és erdősítések 2 méter felett	Záródott fiatalos, calamagrostis jelenléte	Nagy
Nyár	Gyepterületek, erdei avar, alom		Megfelelő tűzfrekvencia esetén hasznos!
Nyár	Alföldi borókás-nyáras	borókás csoportoknál fáklyákkal	Közepes

visszamaradó gyérítési hulladék és/vagy cserjeszint
gyep-avar szint ég el általában

fiatal kis sortávolságú állományok (befejezett
erdősítések és tisztítás korú állományokban)
károsodhatnak

Tűztípusok Magyarországon

Koronatűz

Évszak	Állomány / vegetáció típus	Jellemzők	Kár mértéke
Tavaszi	Lombos fiatalosok és erdőtelepítések	Záródott fiatalos 2 méter magasság felett, calamagrostis jelenléte	nagy
Tavaszi	Cserjés területek	2 méteres magasság alatti nem teljesen záródott cserjetársulások	Nem jelentős, főleg a másodlagos károk erózió /defláció jelenthet problémát
Nyár	Fiatal és idős erdei fenyő és fekete fenyő állományok	Örökzöld alom nagyobb mennyiségben, földig ágas ágszerkezet	nagy

Tűz a koronaszintben koronáról koronára halad, vagy a magasabb cserjeszintben terjed a felszíni tűztől függetlenül. A faegyedek teljes pusztulását okozza!

Elsősorban középkorú és idősebb fenyvesekben

Földig ágas törzsszerkezet, illetve a termőhelyi és erdővédelmi okokból sűrűn tartott állományok veszélyeztetettek

FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

TAVASZI ERDŐTÜZEK

*leégett terület
átlag 3,4 ha*

70% 1-2 ha

Fotók: Dr. Nagy Dániel (2015.)

NYÁRI ERDŐTÜZEK

Kiskunhalas 400 ha (2015.07.26)

Kaskantyú 250 ha (2015.07.24)

Fotók: Antal Zoltán, Kefag Zrt. (2015.)

Hazai erdőtüzek jellemzői

- Átlagos leégett terület: 2 – 5 ha
- Tűz mérete: **1 ha alatti 50-60%**, 1-10 ha közötti 30%
- Tűz oka hanyagság, ritkán gyújtogatás
- Tüzek 95%-a felszíni tűz
- **Tüzek közel 60 %-a tavasszal, a kilombosodás előtt keletkezik**
- Tüzek döntő hányada mezőgazdasági tevékenységgel összefügg
- **Tűzgyújtási tilalom** idején keletkezett a tüzek **60% -a** 2015-ben!
- Tüzek száma, a tűzveszélyes időszakok éven belüli térbeli és időbeli eloszlása erősen függ az **időjárás**i és a **gazdálkodási viszonyoktól**, valamint a **szociológiai helyzettől**

térinformatikai és szociológiai elemzések:

- hétvégén és munkaszüneti napokon történik a tüzesetek 40%-a,
- tüzesetek átlagos távolsága a lakott területektől 1,5 km (tüzesetek 90%-a 4 km-em belül)
- egybefüggő erdőtömböket nyári tűzszézonban érint

(a Heves-Borsodi dombságban **kb. hatszor akkora a tűzzel érintett erdőterület** mérete, mint amennyi a táj erdősültsége alapján várható!)

FIRELIFE
Erdőtűz-megelőzési
Projekt

Eldobni $\leq$ 1 másodperc

Eloltani $\geq$ 100 óra

Helyreállítani $\geq$ 100 év

Köszönöm a figyelmet!

